

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:.....

/Галина Велинова/

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
ЗА УЧЕБНА 2023/2024 ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на ПС, Протокол №12/07.09.2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на 67 ОУ „Васил Друмев“ за превенция на ранното напускане на образователната система:

- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013 – 2020)
- ПЛАН ЗА 2016- 2017 Г. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013- 2020)
- СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 – 2020)
- ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНТЕГРАЦИЯ НА УЧЕНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 – 2020)
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА (2014 – 2020)
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 ГОДИНА
- РАМКОВА ПРОГРАМА ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО /2010 – 2020 Г./
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ НА Р БЪЛГАРИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ /2012 – 2020 Г./;
- ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА „ДЕСЕТИЛЕТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ /2005 – 2015Г./;
- КОНВЕНЦИЯТА ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО;
- ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ;
- НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;
- ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА,
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА И НАСЪРЧАВАНЕ НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ ДО 2020 Г.
- ОБЛАСТНИ И ОБЩИНСКИ СТРАТЕГИЧЕСКИ МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020), преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Необходими са широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и информално учене, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилия им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на училище върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждеременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

Програмата за превенция на ранното напускане на 67 ОУ „Васил Друмев“ е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията и определените приоритети на областно ниво.

Програмата представя:

- SWOT анализ - определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в 67 ОУ „Васил Друмев“ и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в притегателен център-подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, ГКП и Плана за квалификация на педагогическите кадри.
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

67 ОУ „Васил Друмев“ е средно голямо училище. В него се обучават ... деца и ученици в дневна форма на обучение и около 90-в самостоятелна форма на обучение за лица над 16 години. Етническият състав на учениците и предимно ромски, но в него се обучават и българи, сирийци и турци. През изминалата 2023/2024 година има отпаднали ученици в задължителна учебна възраст. Причините за това са:

- икономически – затруднен достъп до образование, поради ниски социални доходи, водещи до заминаване на семействата в чужбина;
- семейни;
- поради нежелание за учене – ниска мотивация, слаб успех, голям брой извинени и неизвинени отсъствия, водещи до пропуски по учебното съдържание, лоша дисциплина.
- слабо владеене на българския книжовен език, което води до обучителни затруднения, ниска социализация и мотивация за учене;

Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции.

Като следваща рискова група ученици, застрашени от отпадане, бихме определили поради нежелание за учене. През 2023/2024 година ще имаме второгодници. Те са приоритетни за индивидуална допълнителна работа и консултации по предмет. Можем да кажем, че този рисков фактор е минимизиран.

Анализът на данните за броя на допуснатите от учениците отсъствия за учебната 2023/2024 година показва, че той е по-голям в сравнение с предходната година, когато обучението се провеждаше в среда на КОВИД –19 и е трудно да бъде съпоставен броят отсъствията.

Но средният брой отсъствия на ученик през учебната 2023/2024 година не е малък..

Внимателният анализ показва, че класовете с най-голям брой неизвинени отсъствия са III Б и VII Б клас.

Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са и периодичното информиране на Дирекция "Социално подпомагане"-София за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията, бягства от час поради ниска мотивация за учене. Данните показват, че сравнително намалява делът на неизвинените отсъствия в начален етап, за разлика от прогимназиалния етап, където се забелязва ръст и тук трябва да бъдат насочени училищните политики за предотвратяване и недопускане на неизвинени отсъствия. През последната учебна година имаме намаляване и на общия брой на извинените отсъствия, поради по-активното взаимодействие на медиаторите и класните ръководители с родителите. Можем да направим извод, че това е добра политика.

Човешкият ресурс е факторът, който има най-силно влияние върху проблема за преждевременното напускане от училище. Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в притегателен и интересен център, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията.

Фактор за отпадане на учениците от училище е недостатъчното владеене на български език като цяло. В училище този фактор е приоритетен. Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- ✓ Извънкласни дейности –5 клуба по занимания по интереси
- ✓ 1 група по проект „Образование за утрешния ден“, насочен към повишаване на дигиталната грамотност на учениците
- ✓ НП „Заедно в грижата за ученика“, Модул 1-Проследяване на индивидуалното развитие на учениците чрез създаване на индивидуално портфолио“- включени 8 паралелки.
- ✓ НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, Модул „Музеите като културно-образователни институции“-включени 8 паралелки.
- ✓ Участие в Национална програма „ Заедно в изкуството и спорта“- I-VII клас- 4 групи
- ✓ Организация на обучението в ЦДО I – VII клас – 7 групи
- ✓ Осигуряване на безплатна закуска за учениците от подготвителните групи и I – IV клас и децата от подготвителните групи към училището.

- ✓ Провеждане на консултации по учебните предмети, индивидуална работа с учениците за преодоляване пропуските по учебен предмет.
- ✓ Системни разговори с родители и ученици
- ✓ Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците и родителите към училищната общност
- ✓ Отбелязване на различни празници и инициативи
- ✓ Даване на поле за изява и разкриване на талантите на учениците чрез участието им в общински тържества, концерти и празници за изграждане на мотивация на учениците за активно участие в живота на училищната общност;
- ✓ Взаимодействие между учителите от Подготвителни групи и Начален етап; Начален етап и Прогимназиален етап чрез общи чествания на празници, посещение на открити уроци от учениците, участие в марафон на четенето (четвъртокласници четат приказки на децата от подготвителните групи).

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на ученици от идентифицираните рискови групи в училище.

2. Подобро резултати от обучението, измерими от НВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всеки ученик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО

<i>Мерки за реализиране на политиките</i>	<i>Отговорник</i>	<i>Срок за изпълнение</i>	<i>Индикатори</i>
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището			
1.1.1.1. Разработване и реализиране на училищна система за проследяване на преместването и отсъствията на учениците, обвързана с последващи действия за сигнализиране на институциите (ежемесечни справки, писма) Изготвяне на протокол за обход на учениците, който се попълва на място при посещение на адрес.	Класните ръководители Помощник-учители	Постоянен	Брой отсъствия Брой преместени ученици

1.1.1.2.Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище, чрез изработване на табло и брошура	Класни ръководители, психолог и кл. ръководители	Постоянен	Брой табла Брой брошури
1.1.1.3.Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании, състезания, концерти	Всички учители по график от месечен календарен план	Постоянен	Бр. проведени кампании Брой участвали ученици
1.1.1.4.Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците.	Директорът	Постоянен	Брой извършени проверки
1.1.1.5.Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители – анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от класните р-ли. Създаване на ЕПЛР.	ЗДУД	Постоянен	Брой извършени проверки Брой проверени обекти
1.1.1.6.Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: - изготвяне на списък; - изготвяне на карта за всеки ученик	Класните ръководители Психолог	30.10.203 г	Изготвен 1 брой регистър Брой карти
1.1.1.7.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директорът	Постоянен	Брой НП Брой проекти

1.1.1.8.Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Класните ръководители, учители в ЦДО	15.09.2023	Брой обхванати ученици към брой ученици
1.1.1.9.Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности. Участие на ученици в състезания ,конкурси.	Ръководителите на групите	Постоянен	Брой обхванати ученици
1.2.			
1.2.1. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище „Превенция на изоставането и отпадането от училище”	Директорът	30.05.2024	Брой обучени учители
1.2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост. Поддържане на благоприятна и толерантна атмосфера на общуване.	Учителите	Постоянен	Брой извършни проверки Брой проведени открити уроци
1.2.3.Запознаване и прилагане на практика на ДОС за усвояване на книжовния български език-Наредба № 6, за усвояването на българския книжовен език.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - лично лично ориентиран подход	ЗДУД	30.06.2024	Брой обучени учители
1.2.4.Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати.	ЗДУД	30.09.2023	Резултати от обучението
1.2.5.Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директорът Кл.ръководители	Постоянен	Брой напуснали ученици
1.3.			

1.3.1.Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП: - осигуряване на допълнителна подкрепа на ученици с обучителни затруднения и ниска четивна грамотност. - прилагане на единна методика за оценяване - оборудване на специален кабинет с подходящи обучителни материали	Учителите, работещи с деца със СОП, Ресурсен учител,психолог	30.09.2023	Брой разработени ИОП Изграден и функциониращ кабинет
2.1.1.Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство. Активно сътрудничество с Обществения съвет	Директорът	30.11.2023	Брой инициативи
2.1.2. Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Психолог, ЗДУД, кл. ръководители	Постоянен	Брой срещи
2.1.3. Сътрудничество с различни организации – МКБППМН, ДПС, Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”	Николай Коев, ЗДУД	Постоянен	Брой срещи
2.2.1. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Кл. ръководители	15.09.2023	Брой проведени срещи
2.2.2.Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Кл. ръководители	Постоянен	Брой инициативи
2.2.3. Партньорски програми за споделяне на лидерски практики от училища на районно ниво с възможности за прилагането им в повече образователни структури	директорът		Брой партньорски програми
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
3.1. Училищно управление			
3.1.1. Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директорът	Край на 1. Срок	Брой отчети

		Край на учебната година	
3.2. Подкрепа за родители и семейства.			
Информирани на родителите за възможностите за образование, обучение и/или придобиване на професионална квалификация във формалната образователна система			
3.2.1. Включване в самостоятелна форма на обучение за придобиване на основно образование;	Отговорник СФО	15.09.2023	брой включени родители
3.2.2. Запознаване с възможностите за продължаване на образованието им и придобиване на професия. Консултиране за избор на професия, съобразно интересите, възможностите и перспективите за личностна реализация.	Отговорник СФО, класни ръководители СФО	02.2024	брой информац. кампании
3.2.3. Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство	ЗДУД, психолог, образователни медиатори	Постоянен	брой инициативи
3.2.4 Осигуряване на безплатен транспорт на учениците подлежащи на задължително обучение.		постоянен	брой включени родители

Екип за реализиране на изпълнението на програмата

Ръководител: Юлия Ваклинова- ЗДУД

Членове: 1. Николай Коев-психолог

2. Председател на МО на класните ръководители